

במדינה

העם

איז שדולה לשלום

כל הגורמים בישראל ובארצות ערב פועלים על פי אינטרסים סנימיים. מי דואג לשלום?

עיתונאי אמריקאי, שכיהן כדובר משרד החוץ בושינגטון, הועבר לא מכבר לתפקיד דומה בבית הלבן. כשנשאל על ההבדל בין שני התפקידים, אמר: במשרד החוץ מקבלים החלטות על פי האינטרסים של ארצות הברית, ואילו בבית הלבן מתקבלות החלטות על פי האינטרסים של ארצות הברית והן על פי האינטרסים של המפלגה השלטת.

כך גילה אותו עיתונאי תמים כלל ישן: מדיניות החוץ של כל מדינה נקבעת כראש וראשונה על פי שיקולים של מדיניות פנים.

פזולה הביתה. אילו היה אותו עיתונאי דובר של ראש ממשלת ישראל אל או של הליכוד, לא היה כלל זה בכחינת חידוש בעיניו.

השבוע הוכח שוב עד כמה נקבעות כל ההכרעות בישראל על פי שיקולים מיפלגתיים.

במסעו בחו"ל לא עשה שימועון פרס אף מעשה אחד מבלי לפגוע לעבר חזית הבית. החל בנאומו בעצרת "אום וכלה בפגישותיו עם ראשי מדינות, היו כל מעשיו והתבטאויותיו מחושבים על פי הרושם שהם עתידים לעשות בישראל (ראה עמוד 7).

התנהגותם של ראשי הליכוד לא היתה שונה. יצחק שמיר פעל כפי שפעל במהלך השבוע על פי האינטרסים העליון שלו: לשמור על קיום הממשלה. כדי להגיע אל הרוטציה המיוחלת בשנה הבאה, ואילו כל אחד מעמיתיו של שמיר פעלו על פי האינטרסים ההפוך: לפרק את הממשלה, למנוע את הרוטציה, וכך לאפשר לעצמו להשתלט על המפלגה.

זה יכול היה להיות מישחק משעשע, ואף מרתק ומעניין את החובבים. אולם היה זה מישחק בעתידה של ישראל.

בין נאום לנאום, פגישה לפגישה וסערה לסערה הולכת ומתנפדת ההזדמנות הגדולה לשלום, שהצטיירה עוד לפני כמה שבועות.

וגם חוסין וערפאת. ישראל לא היתה האשמה היחידה במצב זה. גם אצל שאר הגורמים קבעו האינטרסים הפנימיים את התנהגות החיצונית.

יאסר ערפאת היה נתון במצב דומה למדי לזה של פרס. אילו יכלו להיפגש ולהחליף רשמים על בעיותיהם, היו מוצאים בנקל שפה משותפת.

גם באש"ף יש אופוזיציה חזקה, היושבת בממשלה והמקווה להיכנות מכישלון המאמצים המדיניים. ערפאת וחבריו נאלצים להתחשב בדעותיה ומעשיה של אופוזיציה זו, הנתמכת על ידי מישטרים ערביים שונים — שכל אחד מהם, מצידו, פועל אף הוא על פי שיקולים פנימיים. שאין להם דבר וחצי דבר עם העניין הפלסטיני.

המלך חוסיין שולט בארצו, אך הוא כפוף לשיקולים פנים-ערביים רבים. אין הוא יכול לזוז בלי אש"ף, ואין הוא יכול להתעלם גם מרצונות סעודיה, המבקשת לשרך אותו מחדש עם סוריה. גם הוא נאלץ להתהלך בין טיפוליהם.

חוסני מוכארכ נמצא במצב דומה. הוא חולש על מצרים ביד רמה, אך אין הוא יכול להתעלם מקולות של מחאה הבאים מן התנועה האיסלאמית הקנאית. מן האופוזיציה השמאלית ומן האינטליגנציה הצעירה, התובעים ממינו נאמנות לאידיאלים כללי-ערביים. ואילו הנשיא רונלד רגן כפוף לקונגרו, שבו שולטים הסנאטורס השמאלנים, כליהתיקורת, שגם הם כפופים במידה רבה להשפעת השדולה היהודית. האינטרס המיפלגתי והאישי מכונן אותו בכל גישתו לבעיות הסיכסוך הישראלי-ערבי.

רק לשלום אין שדולה.

הנושים הצרפתיים ידעו כי לעולם לא יצליחו לשים את ידם על הכסף שנעלם, אם לא יתפסו את פלאטו עצמו ויאיימו עליו במאסר או באליומות. לנושים הנואשים היו אפילו כמה רעיונות על חטיפתו של פלאטו. כאשר העיד מנהל חברה צרפתית במישפט שהוגש נגד פלאטו בישראל לפני ארבע שנים, אמר האישי, ז'ק לקומב: "נכון שתיכננו חטיפתו של אדם בשם אנדרה מטייה, אבל לא תיכננו לחטוף את פלאטו".

בחקירה שערך עורך-דינו של פלאטו, התברר כי הנושים היו מעוניינים מאוד במידע שהיה בידי אותו מטייה. הם חשבו כי הוא יודע היכן נמצאים כספים שהבריח פלאטו, ומכיוון שמטייה ברח לספרד, החליטו לנסות לחטוף אותו משם ולהביאו לצרפת. קשה היה להאמין למנהל החברה הנכבד כי תיכנן חטיפת פקיד הקשור בפלאטו, ולא חשב אפילו על חטיפת פלאטו עצמו. אלא שחטיפת אורח ישראלי איננה דבר פשוט.

במשך השנים שחלפו העז פלאטו מפעם לפעם לצאת מן הארץ בהסתר, אך הוא עשה זאת בזירות רבה. הוא היה טס במטוס פרטי לקפריסין, ושם היה נוסע בטיסה אורחית רגילה לאחת הארצות שלהן אין ארסכיהסגרה עם

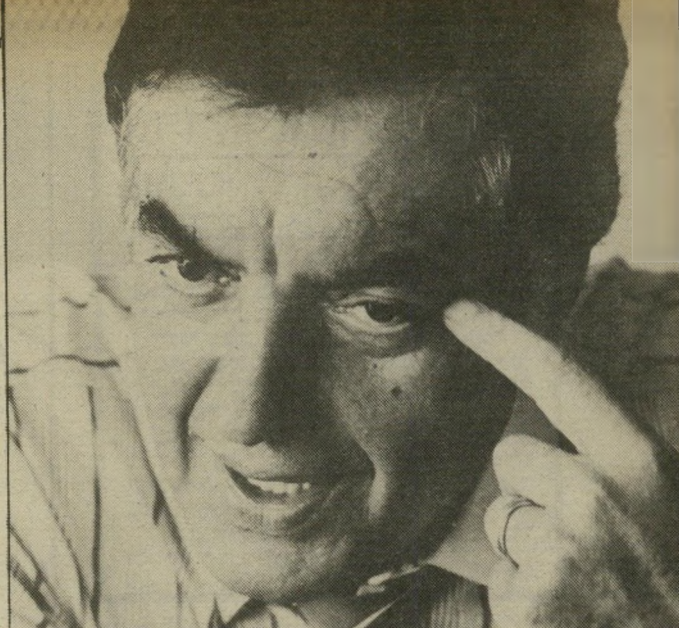
הסגרתו בגלל סיבות אנטישמיות, וכי הוא קורבן לעלילת-שווא. על גל של אהרה ציבורית רכב פלאטו בשנת 1977 לכנסת. הוא נבחר במיספר רב של קולות כ"האישי הבודד בכנסת", ברשימתו פ"ש. הוא הבטיח רפורמות בשיכון ובכלכלה, והיה לצחוק כאשר קרא את נאומיו מן הכתב, כשהם רשומים בעברית באותיות לאטיניות.

ככל שניפנף פלאטו יותר בעושרו בישראל, כך גרם הדבר יותר ויותר כעס וזעם אצל נושיו בפאריס. אנשים רבים נותרו שם ללא כספים ואחרים הלכו לבית-הסוהר. מישפטים רבים הוגשו נגדו, אך הוא לא בא לצרפת ולא עמד שם לדין. על פי הפרוצדורה הצרפתית, אפשר לרדוף אדם גם שלא בפניו, וכמה מהמישפטים נגד פלאטו הסתיימו בצרפת בהרשעתו, ובהכרזתו כפושטן-רגל.

בישראל השקיע פלאטו כספים בעסקים רבים, החל מהתחנה המרכזית החדשה בתל-אביב, וכלה בדינגוף סנטר, אולם כוכבו הפוליטי לא זרח וזמן רב. היועץ-המישפטי הסיר את חסינותו כח"כ, והוגש נגדו מישפט פלילי על שחודר-בחירות. הוא הורשע ונידון לשלושה חודשים מאסר בפועל, שאותם ריצה בעבודות חוץ.

בבחירות של שנת 1981 ניסה פלאטו להחמיר שוב בבחירות לכנסת, אך נכשל. גם עסקיו לא עלו יפה, ומפעם לפעם התפרסמו ידיעות על קשיים כלכליים.

במשך כל השנים הללו נמשך הדין בהליך ההסגרה של פלאטו בעצלתיים.

ההפך שם לאיש-עסקים. בשנים 1971 עד 1973 ניהל פלאטו כמה חברות ענק בפאריס. הוא לא נשא מעולם תפקיד רישמי בחברות הללו, אך נושיו טענו כי הוא היה האדם שניהל את החברות על-ידי אנשי קשר שונים. החברות האלה עסקו בעסקי-דלא-נייד, וקיבלו הלוואות-עתק על-סמך מקרקעין שהוערכו בסכומים גבוהים בהרבה משוויים. יום אחד התקפלו כל החברות, הכספים נעלמו, ויחד איתם נעלם גם פלאטו שרוץ כמה מהפי

ה רבה שנים נלחם שמואל פלאטו שרשרון בבקשת-ההסגרה של ממשלת-צרפת. מאז שבא לישראל, בתחילת שנות השיכעים, הפעיל סוללה נכבדה של עורכי-דין כדי למנוע את הסגרתו. הוא ידע היטב כי בצרפת מחכים לו כמה וכמה מישפטים בלתי-נעימים. הן אזרחיים והן פליליים. הוא גם ידע כי יתכן מאוד שמישפטים אלה יסתיימו בעונש מאסר ממושך עבדורו.

על כן נזהר פלאטו מאוד שלא

מלכודת פלאטו

צרפת. בשבועות האחרונים ניהל משאומתן בעניין עסקי גדול ומפתה עם אנשים באיטליה. פלאטו נתפס לעיסקה האיטלקית והתעלם מאזהרות יועציו ועורכי-דינו. הוא היה בטוח כי

ונראה היה כי מדינת-ישראל לא תרשה להסגירו לצרפת. אולם היה ברור כי אם ייצא פלאטו ממדינת-ישראל ויעמוד על קרקע של מדינה שלה יש הסכם הסגרה עם צרפת, יהיה צפוי

קידים הבכירים בחברות. פלאטו עלה אז לישראל, וכאן סיני וור את עיניי הכל בכספו ורכושו. הוא קנה את הווילה המהוררת ביותר כסכניו, ערך את המסיבות המפוארות

לעזוב את גבולותיה של ישראל. כל עוד היה בארץ, הגנו עליו גבולותיה וחוקיה. הוא ידע כי אם ייתפס מחוץ לגבולות-ישראל, יהיה צפוי להסגרה מיידית לצרפת. גם כאשר חזקו עליו

חטיפת פלאטו

מנהל לקומב בבורתרת, העולם הזה 28.10.81
המנהל הודה שתיכנן לחטוף

אם ייסע דרך קפריסין, כרגיל, יצליח להעלים את עיקבותיו, ואיש לא יזהה אותו באיטליה. כנראה שמך גם על הרכון השני שהיה ברשותו, ורכון פולני בשמו האמיתי — שייכין'. אם כי דבר קיומו של רכון כזה הוכחש על-ידי בני-מישפחתו.

ביום הראשון השבוע, כאשר ירד פלאטו מן המטוס במילאנו, בשעת צהריים, גילה להפתעתו הרבה כי הוא נפל בפת. הגברים המהודרים שחיכו ליד כבשי-המטוס ידעו בדיוק את מי הם מחפשים. הם לקחו אותו מהמטוס אל תחנת-המישטרה ועצרו אותו. מאחר שאיטליה חתומה על הסכם הסגרה עם צרפת, היה ברור כי הכל נגמר.

הסגרה מיידית. השנים הרבות שעברו הוכיחו לנו שים כי פלאטו לא יוסגר לצרפת בדרך הרגילה, והם החלו מתכננים דרכים אחרות כדי להביאו לצרפת. בניגוד לרצונו.

לפני ארבע שנים הוגשו נגד פלאטו בישראל שני מישפטים אורחיים. חברות צרפתיות שהילוו כספים לחברות של פלאטו, תבעו ממנו את כספן בישראל. גם המישפטים הללו נמשכו זמן רב, ולפלאטו מונה כונסי-כספים זמני. כונסי-הכספים שלח מומי-חיים להעריך את התמונות היקרות שהיו תלויות על קירות הווילה בסכניו, ואז התברר כי רובן אינן מקוריות, אלא רק העתקים משוכחים.

יותר מעשר שנים מנסים נושיו של שמואל פלאטו-שרון להחזירו. עד היום הצליח פלאטו להפעיל את החוק הישראלי לטובתו, ולמנוע את הסגרתו לצרפת. השבוע הצליחו הנושים במזימתם: הם טמנו לו מלכודת באיטליה

במדינה, ובכישרון גדול ליחסי-ציבור הצליח להכניס עצמו לכותרות בכל הזדמנות.

הוא יצר לעצמו את תדמית הגביר התורן, ביזון כספים ביד רחבה ונראה בכל המקומות הנכונים. הוא התרועע עם אנשי חברה מפוליטיקאים ונשא את עיניו לכנסת.

מלכודת במילאנו

הגישיה נגדו ממשלת צרפת בקשת-הסגרה, והוא נלחם בה בחירוף-נפש. אך הוא גם ידע לנצל אותה לצרכיו. הוא הצהיר כי הצרפתים מבקשים את

הגעועים לצרפת ולאירופה, הסתפק בזיכרונות ובגבינות מיובאות.

מה גרם לו לפתע, אחרי שנים כה רבות של מילחמות נואשות, לנסוע לאיטליה ולעמוד בסכנת-הסגרה לצרפת? נראה כי התשובה לכך היא מורכבת. יתכן כי השנים הרבות שעברו מאז בקשת-ההסגרה יצרו בליבו של פלאטו הרגשה של ביטחון כוזב, כי נושיו נואשו ממנו ושכחו אותו. יתכן גם כי הנושים, אשר כעסו וזעמו רק החריפו במשך השנים שעברו, טמנו לו מלכודת מתחכמת ופיתו אותו לבוא לאיטליה.

שמואל פלאטו-שרון נולד בפולין, כסמואל שייביץ, לפני 55 שנה. אחרי מילחמת-העולם השניה עבר לצרפת